

הפקולטה למדעי הנתונים וההחלטות

הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל

המרצה: ד"ר שרון רגב-טייטלרהמתרגלת: ד"ר איילת קוגוס**בחינה במבוא לכלכלה (940591)****תאריך הבחינה: 25.08.25****מועד ב' אביב תשפ"ה**הוראות לנבח/ת:

- משקל כל שאלה מבין שאלות 1-20 : 5 נקודות.
- שאלות 1-14 : מיקרו ; שאלות 15-20 : מאקרו.
- ניתן לצבור בבחינה בסה"כ 100 נקודות.
- יש לסמן את התשובות בטופס התשובות לסריקה בעט בצבע כחול/שחור בלבד.
- יש לסמן היטב תשובה אחת בלבד לכל שאלה.
- בתחילת הבחינה יש להקפיד לרשום ולסמן כראוי את תעודת הזהות ומספר הטור על טופס התשובות לסריקה.
- הבחינה בת 3 שעות בלבד.
- באפשרותך להשתמש בדף הנוסחאות המצורף לבחינה, ובמחשבון מדעי רגיל (לא מדעי).
- כל חומר עזר אחר אסור.
- בשאלות במיקרו כלכלה יש להניח שעקומות הביקוש וההיצע רגילות (אלא אם כתוב אחרת בגוף השאלה או בתשובות).
- בשאלות במאקרו כלכלה יש להניח קשיחות מחירים כלפי מטה.
- בשאלות במאקרו כלכלה יש להניח משק מקומי סגור בלבד.
- עליך להתבסס על ההנחות כפי שנלמדו במסגרת הקורס בהרצאות ובתרגולים.
- עליך להגיש את טופס הבחינה (השאלות), את מחברות הטיוטה, ואת טופס התשובות.
- שים/י לב שתעודת הזהות רשומה כראוי על גבי דף השער ועל גבי טופס התשובות.
- שים/י לב לסמן את מספר הטור, כפי שמופיע על טופס הבחינה, על גבי טופס התשובות.
- הציון ייגזר מטופס התשובות בלבד!

בהצלחה!!!

שאלה 1

במשק מסוים פועלים שני שווקים תחרותיים האחד למוצר X והשני למוצר Y .
 בשוק למוצר X הביקוש נתון על ידי: $P_X = 10$, וההיצע נתון על ידי $P_X = Q_X$.
 בשוק למוצר Y הביקוש נתון ע"י: $P_Y = 5$, וההיצע נתון על ידי $P_Y = Q_Y$.
 כעת, הממשלה מטילה מס בגובה 2 ש"ח ליחידה על מוצר X ומשתמשת בכל הכנסותיה ממיסים למימון סובסידיה כוללת למוצר Y , וידוע שהסובסידיה היא בגודל קבוע (חיובי ממש) ליחידה. לפיכך, מהו המחיר לצרכן בענף Y לאחר הסובסידיה בשווי משקל?

א. 5

ב. 10

ג. 20

ד. 35

ה. אינסוף ∞ **שאלה 2**

בשוק פטריות הפורטובלו תמיד קיים ייבוא וייצור מקומי (רגיל).
 הניחו הביקוש לפטריות פורטובלו רגיל, והיצע חו"ל גמיש לחלוטין.
 מגדלי הפטריות בארץ טוענים שההפסדים בכל שנה מאלצים אותם לחסל את הענף.
 לפיכך, הממשלה החליטה להגדיל את רווחי מגדלי הפטריות המקומיים בארץ אך מבלי לגרום לעליית מחיר הפטריות לצרכן. מי מהבאים יאפשר לממשלה להשיג את מטרותיה?
 א. הטלת מכס על הפטריות המיובאות.

ב. מתן סובסידיה למגדלי הפטריות המקומיים.

ג. קביעת מחיר מינימום בגובה מחיר שווי משקל מקומי.

ד. הטלת מס בגודל שווה על פטריות מקומיות ומיובאות.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 3

מונופול "דנובה" הוא מונופול מפלה מחירים ועלותו השולית היא $MC=20$.
 במשק שני סוגי צרכנים שונים אשר עקומות הביקוש המצרפיות שלהם בהתאמה:

$$P_1 = 100 - 2Q_1^D \quad \text{ו} \quad P_2 = 200 - 10Q_2^D$$

בהנחה שקיימת אפליית מחירים, מהו הפרש המחירים בין מחירי הצרכנים?

א. 9

ב. 20

ג. 50

ד. 60

ה. 110

שאלה 4

- ענף המילקי (מעדן חלב) פועל בתנאי תחרות משוכללת ומחיר השוק המקומי הוא 5 ₪ ליחידה. כעת, ידוע שענף המילקי נפתח לייצוא (כלומר מתקיים ייצוא בשווי משקל). הניחו ביקוש/היצע מקומי רגיל, וביקוש חו"ל גמיש לחלוטין. בהתאם לכך, מי מהבאים נכון בשווי משקל?
- עודף היצרן יישאר ללא שינוי.
 - מחיר השוק החדש יישאר 5 ₪ ליחידה.
 - עודף היצרן קטן, וסך הרווחה החברתית ללא שינוי.
 - עודף היצרן גדל, וסך הרווחה החברתית תגדל.
 - הוצאות הצרכנים יישארו ללא שינוי.

שאלה 5

- ידוע כי הביקוש לדירות מגורים קשיח לחלוטין, וההיצע רגיל. כעת, החליטה הממשלה לקבוע מחיר מקסימום ובמקביל לסבסד את הייצור. הניחו שמחיר המקסימום הוא מחיר שווי המשקל החדש. בהתאם לכך, מה יקרה בשיווי המשקל החדש?
- מחיר השוק לצרכן לא השתנה.
 - כמות שווי משקל לא השתנתה.
 - מחיר השוק לצרכן יעלה במלוא גובה הסובסידיה.
 - עודף היצרנים (רווח תפעולי) גדל.
 - אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 6

- מי מהאמירות הבאות נכונה בהכרח?
- אם הביקוש למוצר x גמיש לחלוטין, אזי עודף הצרכן הוא אינסופי.
 - אם הביקוש למוצר x קשיח לחלוטין, אזי עודף היצרן הוא 0.
 - אם מוצר x הוא מוצר מיובא בלבד (אין ייצור מקומי), אזי עודף היצרן אינסופי.
 - אם הגמישות הצולבת היא שלילית, אזי ירידת המחיר של מוצר x תוביל לעלייה בכמות של מוצר y .
 - מוצר גיפן (Giffen) הוא מוצר נורמלי כך שהשפעת ההכנסה שווה להשפעת התחלופה.

שאלה 7

- X ו-Y הם מוצרים תחליפיים. X מיוצר בארץ וגם תמיד מיובא מחו"ל. Y נמכר בארץ וגם תמיד מיוצא לחו"ל. הניחו ביקוש/היצע מקומי רגיל. הניחו ביקוש/היצע חו"ל גמיש לחלוטין. כעת, הממשלה החליטה לתת ליצרני מוצר Y סובסידיה לייצוא בגודל קבוע לכל יחידה מיוצאת. לפיכך מי מהבאים נכון בשווי משקל?
- א. ייבוא מוצר X לא ישתנה.
 - ב. מחיר מוצר Y יעלה, ומחיר מוצר X יעלה.
 - ג. ייבוא מוצר X יגדל, ומחיר מוצר X לא ישתנה.
 - ד. ייבוא מוצר X יקטן, וייצוא מוצר Y יגדל.
 - ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 8

- ידוע כי בשוק מסוים פועל מונופול. העלות השולית של המונופול $MC=Q$. הניחו שאין עלויות קבועות. הניחו ייצור של יחידות שלמות בלבד. כלל הצרכנים במשק זה תמיד מוציאים יחד סכום קבוע בשווי K . ($K>0$). לפיכך, מי מהבאים הנכון ביותר על מנת להשיא את רווחיו של המונופול?
- א. המונופול יחליט שלא לייצר כלל.
 - ב. אם $K>2$ המונופול יחליט לייצר יחידה אחת בלבד.
 - ג. אם $K>2$ המונופול יחליט לייצר שתי יחידות בלבד.
 - ד. המונופול יעדיף לייצר כמות אינסופית של מוצרים.
 - ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 9

- הביקוש למוצר X הנסחר בתנאי תחרות משוכללת מאופיין ע"י גמישות יחידתית ביחס למחיר. במצב המוצא מוטל על המוצר מס בגובה T שם על כל יחידה מיוצרת. כעת, הממשלה החליטה להכפיל את גובה המס המוטל לכל יחידה מיוצרת ממוצר X. הניחו כי גם לאחר הכפלת גובה המס, ליצרנים יש רווח חיובי ומספר היצרנים לא משתנה. כתוצאה מכך, מה יקרה בשווי משקל?
- א. תקבולי (הכנסות) הממשלה ממסים יעלו
 - ב. תקבולי (הכנסות) הממשלה ממסים ירדו
 - ג. הוצאות הצרכנים יגדלו
 - ד. עודף היצרנים יישאר ללא שינוי בגלל שהביקוש גמיש יחידתי
 - ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 10

בשוק תחרותי למוצר X ידוע כי הכנסת הצרכנים עלתה. (הניחו עקומות ביקוש/היצע רגילות). לפיכך, מי מהבאים נכון בשווי משקל?

א. אם המוצר נחות אזי הרווחה החברתית תגדל.

ב. אם המוצר נחות אזי הרווחה החברתית תקטן.

ג. אם המוצר נורמלי אזי הרווחה החברתית תקטן.

ד. אם המוצר נייטרלי אזי הרווחה החברתית תגדל.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 11

קיימים שני מוצרים X ו- Y . ידוע שהמוצרים משלימים.

הניחו ביקוש והיצע רגילים מצרפיים בשני השווקים.

כעת, ידוע כי הייתה הוזלה בעלות חומרי הגלם המיועדים לייצור X .

לפיכך מי מהבאים נכון בשווי משקל?

א. מחיר מוצר X עלה, מחיר מוצר Y נשאר קבוע.

ב. מחיר מוצר X ירד, מחיר מוצר Y עלה.

ג. מחיר מוצר X ירד, מחיר מוצר Y ירד.

ד. מחיר מוצר X נשאר קבוע, מחיר מוצר Y ירד.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 12

מוצר X הינו מוצר חקלאי. הניחו ביקוש והיצע מצרפיים רגילים.

ידוע כי בשל גל חום קיצוני נפגעו היבולים.

כתוצאה מכך מה יקרה בשווי משקל?

א. הוצאות הצרכנים יגדלו, בכל מקרה וללא תלות בגמישות הביקוש ביחס למחיר.

ב. הוצאות הצרכנים יגדלו רק אם גמישות הביקוש ביחס למחיר בתחום הרלוונטי קטנה מ-1.

ג. הוצאות הצרכנים יגדלו רק אם גמישות הביקוש ביחס למחיר בתחום הרלוונטי גדולה מ-1.

ד. לא ניתן לדעת בוודאות מה יקרה להוצאות הצרכנים.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 13

נתון ענף תחרותי בטווח הזמן הארוך. הניחו שאין חסמי כניסה/יציאה של פירמות (יצרנים). מחיר נקודת האיזון של פירמה בודדת הפועלת בענף זה שווה ל-20. במחיר נקודת האיזון כל פירמה מוכנה לייצר 100 יחידות. הפירמות זהות זו לזו. הוצאתו של כל צרכן תמיד קבועה ושווה 100. בענף קיימים 5000 צרכנים זהים. לפיכך, מהו הרווח הכולל בענף בשווי משקל בטווח הארוך?

א. 0

ב. 5

ג. 20

ד. 100

ה. 5000

שאלה 14

בענף פועל מונופול שהוצאותיו השוליות הן: $MC = Q$. הביקוש למוצר הוא: $P = 100 - Q$. כעת, הממשלה החליטה לקבוע מחיר מקסימום $P_{\max} = 50$, וידוע שהמונופול ממשיך לפעול בתנאים החדשים ומחיר השוק לצרכן הוא מחיר המקסימום. כתוצאה מכך, מה מהבאים נכון בשווי משקל?

א. הרווח החברתי תגדל.

ב. כמות שווי המשקל המיוצרת תישאר ללא שינוי.

ג. רווחת הצרכנים תקטן ועודף היצרן ללא שינוי.

ד. הרווח החברתי תקטן והמחיר שיקבל היצרן ללא שינוי.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 15

משק סגור נמצא בשיווי משקל במצב מוצא בתנאי אבטלה. כעת, הממשלה מגדילה את הוצאותיה ומממנת זאת על ידי הלוואה מהבנק המרכזי. ידוע כי בשיווי המשקל החדש כמות הכסף הנומינלית במשק גדלה ב-20%, והציבור מחזיק בידיו באותה כמות מזומנים (כלומר אין עירוי פנימי). לפיכך, מה יקרה לרמת המחירים בשווי המשקל החדש (ביחס למצב מוצא)?

א. ייתכן כי רמת המחירים לא תשתנה כלל

ב. רמת המחירים תעלה בוודאות בפחות מ-20%

ג. רמת המחירים תעלה בדיוק ב-20%

ד. רמת המחירים תעלה בוודאות ביותר מ-20%

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 16

משק נמצא במצב מוצא באבטלה.
 עקב המצב הכלכלי הקשה הציבור מחליט לשנות את הרגליו וכעת מעוניין להחזיק בידיו פחות מזומנים בכל רמת תוצר. הניחו שאין עירוי חיצוני.
 ידוע כי ההשקעות תלויות בריבית בלבד, והצריכה הפרטית תלויה בהכנסה הפנויה בלבד.
 הוצאות הממשלה תמיד קבועות.
 כתוצאה מכך ולפי המודל המשולב, מי מהבאים נכון במצב שיווי משקל חדש (ביחס למצב מוצא)?

א. התוצר יעלה והריבית תרד.

ב. המחירים יעלו וההשקעות ירדו.

ג. התוצר ירד והצריכה הפרטית תרד.

ד. התוצר יעלה והצריכה הפרטית לא תשתנה.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 17

במשק הנמצא בשיווי משקל בתעסוקה מלאה, הממשלה מקפידה לשמור על תקציב מאוזן.
 ידוע שבמשק זה רק הצריכה הפרטית תלויה בהיקף הייצור, ההשקעה תלויה בריבית, והוצאות הממשלה קבועות. ידוע גם כי קיים מס קבוע בלבד.
 בעקבות הצלחת שימושים מסחריים רבים באינטליגנציה מלאכותית במדינה, המגזר הציבורי מגדיל את הוצאותיו בתחום החינוך והתרבות.
 לפי המודל המשולב, מי מהבאים נכון בשווי משקל?

א. התוצר יקטן.

ב. הריבית תרד.

ג. התוצר ללא שינוי.

ד. הריבית ללא שינוי.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 18

במשק מסוים מתקיימים הבאים:

צריכה פרטית: $C = 500 + 0.8Y_d$, הוצאות ממשלה: $G = 100$, השקעות: $I = 200$

הניחו כי קיימים מסים קבועים בלבד, ובמצב המוצא נתון שאין חסכון ציבורי (ממשלתי).

ידוע כי במשק זה תוצר שווי המשקל במצב המוצא שווה לתוצר התעסוקה המלאה.

כעת, ידוע כי הממשלה מגדילה את הוצאותיה תוך הפעלת מדיניות תקציב מאוזן.

לפי מודל קיינס הפשוט מי מהבאים נכון בשווי המשקל החדש?

א. קיים עודף ביקושים והחסכון הציבורי יגדל ב-100.

ב. המשק יישאר במצב של תעסוקה מלאה, והחסכון הציבורי ללא שינוי.

ג. תיווצר אבטלה כך שהפער במונחי ביקושים הוא 400, והחסכון הציבורי יגדל.

ד. תוצר שווי משקל יגדל, והחסכון הציבורי יישאר ללא שינוי.

ה. אף תשובה מהנ"ל אינה נכונה.

שאלה 19

במשק נתון מתקיים:

$$C = 200 + 0.75Y_d ; G = 625 ; T = 500 ; I = 600 - 10r ;$$

$$L(Y, r) = 500 + Y - 60r$$

כמות הכסף הנומינלית היא 2000. רמת המחירים במצב המוצא היא 1.

הניחו שהציבור לא משנה את כמות המזומנים בידיו.

ידוע שבמצב המוצא המתואר לעיל, תוצר שיווי משקל שווה לתוצר תעסוקה מלאה של המשק (מבלי שהתרחשו עליות מחירים).

כעת, ידוע כי הבנק המרכזי מדפיס כסף בשווי של 100 ₪.

כתוצאה מכך ולפי המודל המשולב, מי מהבאים נכון בשווי משקל (ביחס למצב המוצא)?

א. התוצר גדל, והריבית ירדה.

ב. התוצר גדל, והריבית ללא שינוי.

ג. **המחירים עלו, התוצר והריבית ללא שינוי.**

ד. הריבית עלתה, והמחירים ללא שינוי.

ה. התוצר ללא שינוי, והריבית ירדה.

שאלה 20

במדינת "לה-לנד" (משק סגור) קיימת אבטלה.

ידוע כי הצריכה הפרטית תלויה בהכנסה הפנויה, ויתר פונקציות הצריכה הינן אקסוגניות (כלומר

לא תלויות בתוצר). הממשלה מעוניינת להביא את המשק לתעסוקה מלאה.

לפי מודל קיינס הפשוט, מי מבין הבאים יאפשר לממשלה להשיג את מטרתה?

א. **הגדלת הוצאותיה ושמירה על מדיניות תקציב מאוזן.**

ב. הגדלת הכנסותיה ממסים בלבד.

ג. הקטנת הוצאותיה למטרות חינוך ותרבות.

ד. הגדלת החסכון הפרטי של משקי הבית.

ה. הגדלת מכפיל התקציב המאוזן.

ב ה צ ל ח ה ! ! !